

frivillige Prøver, der tydelig bære Spor af, at dermed er meent en Slags Svendepøver eller Færdighedsprøver, og en anden Slags Prøver, der aabenbart skulle være Mesterprøver, og som slet ikke staae i Forbindelse med den anden. S. Ministeren vil saaledes ikke kunne forstaae, hvorledes han skal indrette disse foreslaaede Prøver, saa at de komme til at svare til Loven. Forslaget staaer i aabenbar Modfætning med Lovens hele Indhold, og er meget mere indgribende, end om man havde sagt, at Laugene skulle vedblive 3 Aar længere. Dersom man siger, at man kan forlade sig paa Regjeringen, den vil nok gjøre det lempeligt; da er det, for at jeg skal bruge et trivielt Udtryk, at staae Knips i Lommen, og dersom man vil ved Due-lighedsprøver værne imod, at for Mange paa cengang kaste sig over Næringsgrenene, er der Ingen, der kan see, hvad det skal være for Noget. Man har gjort mig stor Uret, naar man har sagt, at jeg har søgt at gjøre Sagen latterlig. Jeg har talt med al den Alvor, som en saa vigtig og betydningsfuld Sag som denne fortjener, og jeg kan ikke gjøre for, at man er kommen til at lee ved at høre, hvilke Urimeligheder der ville fremkomme ved Forslaget. Jeg kan forstikke om, at det paa en vis Maade endogsaa gjør mig ondt, ikke for dem, der have leet, men for mig, som derved har faaet Skyld for at gjøre Sagen latterlig.

Naar den ærede Rigsdagsmand for Aarhus Amts 1ste Kreds (Winther) har sagt, at jeg ikke har Noget mod en Overgangstid, da er det rigtigt; men han maa vel lægge Mærke til, at det var en Overgangstid, som endelig vilde føre os til Friheden; men ved det, som her foreslaaes, ville vi ikke komme dertil, thi Begrændsningen om Kjøbstæderne vil blive ved til evige Tider, og dette er en meget stærkt bunden Tilstand. Han kan ikke støtte sig paa min Betragtning; thi jeg har kun sagt, og siger endnu, at, dersom denne Lov havde ført til Næringsfrihed igjennem en vis bestemt Tid, skulde jeg meget gjerne i Overgangstiden have bragt store Offere; jeg skulde endog have stemt for Mesterprøver, uagtet jeg anseer dem for en Galsskab, dersom Regjeringen var gaaet ind derpaa. Jeg troer heller ikke,

at Regjeringen nu vil gaae ind paa de foreslaaede Prøver; der er ikke nogen Nødvendighed tilstede derfor, og den har selv ønsket at blive fri for, hvad jeg anseer for ikke at være klogere, end hvad jeg før betegnebe som Galsskab. Dersom disse Kreds om Kjøbstæderne hørte op, da vilde Underændringsforslaget staae i en ganske anden Stikfelse og have en overmaade stor Betydning, idet det vilde ligge en Driksfeber dertil for Kjøbstæderne til at faae fuld Frihed; men nu bestaaer der udenom Kjøbstæderne en Haandværksørken, og der er altsaa ingen Spore for dem, hvilket gjør hele Stillingen i høi Grad forskjellig. Jeg skal indrømme, at al den Tale om Sagen udenfor har sin store Betydning, og jeg skal gaae videre og sige, at, dersom dette Forslag var af den Natur, at det kunde paa nogen Maade fornuftigviis gavne den hele Sag, hvis det var saaledes beskaffent i sig selv, at det virkelig kun var en simpel Forlængelse af en Overgangstid eller en ny Modificasjon af samme, hvorefter Friheden kom, og hvis man derved kunde skaffe No og Tilfredsstillelse, saa vilde jeg sige: Tag Prøverne; men det vil ikke alene ikke bringe No og Tilfredsstillelse, men det vil kun fremkalde en ny Art Forstyrrelse og nye Klager.

Det er ellers mærkeligt nok, at under den sidste Deel af Forhandlingerne om denne Sag, hvor den navnlig ved det ærede Medlem, som sidder her ligeoverfor mig (H. M. Petersen) saa at sige faaet en ny Betydning, som bringer mig til, saavidt det er mig muligt, at støtte alle de Bestræbelser, der gaae løs paa at faae Loven hurtigt, simpelt og klart igjennem. Denne Sag er nemlig saa at sige løftet op og viist os som et Valgprogram ved de kommende Valg, og man har sagt, at den store Deel af Befolkningen skulde slutte sig sammen for at faae en anden Lov eller denne Lov ved en sildigere Leilighed; var det for at faae denne Lov ved en sildigere Leilighed, saa behøvede man det ikke, thi naar man vedtog den nu, saa havde man den, og saa understøttede man den nu. Var det nu for at faae en anden Lov, saa er det ganske vist min Mening, at, dersom vi havde den Formodning, at det store Flertal af Befolkningen ønskede denne Agitation, forat skaffe